KUR'ÂN'DA MU'CİZEVÎ MESÂNÎ ÜSLÛBUNUN BAŞKA BİR VECHESİ (3)

(...dünden devam)

MESÂNÎ ÜSLÛBU:

"Allah, sözün en güzelini, (Kur'ân'ın âyetlerini güzellikte) birbirine benzer, ikişerli bir Kitap halinde indirdi. Rablerinden korkanların, ondan derileri ürperir, sonra derileri ve kalbleri Allah'ın zikrine yumuşar. İşte bu (Kitap) Allah'ın rehberidir. Dilediğini bununla doğru yola iletir. Ama Allah kimi sapıklığında bırakırsa artık ona yol gösteren olmaz." (Zümer: 59/23)

Mesânî de ya *tesnîye'den* veya *senâ'dan* gelen *mesnâ'nın* çoğuludur. Allah, sözlerin en güzeli olan Kur'ân'ı, bütün âyetleri güzellikte, belâğatte, düzende, kapsamda birbirine benzer, övgüye layık bir Kitap olarak indirdi.

Kur'ân, olayları hep ikili, karşıtlı olarak anlatır: Gök, yer; cennet, cehennem; melek, şeytan; emir, nehiy; va'd ve va'îd. Bunlar birbiri ardından anlatılır. Mü'minlerin hali anlatıldıktan sonra kâfilerin hali; Allah'ın gökteki kudret işaretlerinin ardından yerdeki kudret işaretleri; zamandaki tevhîd kanıtlarının ardından mekândaki tevhîd kanıtları anlatılır. Ve her şey zıddıyla anlatılınca daha iyi kavranır.

Kur'ân'daki bu karşıtlık üslûbu, ruhta derin etki yapar. Allah'tan korkanlar, Kur'ân'ı dinleyince o kadar etkilenirler ki derileri diken diken olur. Allah'ı anmakla gönülleri yumuşar, ruhları duygulanır.

Sayın Aktoz'un dikkatini çeken husus da Mesânî üslûbunun farklı bir yönüdür. Kur'ân'da çeşitli surelerde aynı konudan söz eden âyetler aynı numarayı taşımaktadır. Meselâ Kadir Suresindeki birinci âyet Kur'ân'ın Kadir gecesinde indirildiği, Zümer, Furkan, Kehf, Ra'd ve İbrahim Surelerinin 1'nci âyetleri; keza Mü'min, Secde, Yusuf, Kehf Surelerinin 2'nci âyetleri de yine Kur'ân'ın indirilişini vurgulamaktadır.

KADİR 1: Biz O (Kur'â)n'ı Kadir gecesinde indirdik.

ZÜMER 1: Kitabın indirilmesi, aziz hüküm ve hikmet sahibi Allah tarafındandır.

FURKAN 1: Alemlere uyarıcı olması için kuluna Furkan'ı (hakkı batıldan ayırma ölçüsünü) indiren (Allah) pek kutludur!

KEHF 1: Allah'a hamdolsun ki, kuluna Kitabı indirdi ve ona hiçbir eğrilik koymadı.

RAD 1: Elif lam mim râ. Şunlar, Kitabın ayetleridir; Rabbinden, sana indirilen haktır, fakat insanların çoğu inanmazlar.

İBRAHİM 1: Elif lam râ. (Bu,) Rablerinin izniyle insanları karanlıklardan aydınlığa çıkarıp o güçlü ve övgüye layık olan (Allah) ın yoluna iletmen için sana indirdiğimiz Kitaptır.

MÜMİN 2: Bu Kitabın indirilişi, aziz (daima galib) ve alim (her şeyi en iyi bilen) Allah tarafındandır.

SECDE 2: Şüphe yok ki Kitabın indirilişi, âlemlerin Rabbi tarafındandır.

YUSUF 2: Biz onu Arapça bir Kur'ân olarak indirdik ki anlayasınız.

KEHF 2: Onu dosdoğru (bir kitap) olarak indirdi ki katından gelecek şiddetli azaba karşı (insanları) uyarsın ve iyi işler yapan müminlere de kendileri için güzel mükafat bulunduğunu müjdelesin.

Örnekleri kitapta boldur.

(devamı yarın..)